

Naša svetska rekorderka

U izveštaju za školsku 1968/69. godinu ćuprijske Gimnazije, na strani 49 možete naći:

„U septembraskom roku položio su završni ispit...

9. Nikolić Milana Vera, rođena 29. septembra 1948. godine; oblast srpsko – hrvatski jezik; tema Branko Radičević – pesnik života, radosti i mladosti.“

Kao jedna od 29 učenika (koji su u tom roku završili), Vera je ubrzo otišla u Zagreb.

Ako se, poštovani čitaoče, pitaš – da li je to ona Vera Nikolić? *Vera Nazionale? Zlatna Vera? Čudo sa Balkana?* Da, to je ona.

Kao prvo ime srpske atletike uopšte ona je tokom desetogodišnje karijere ostvarila sledeće rezultate:

- 1965. Godine – prvakinja Balkana (800m)
- 1966. Godine – prvakinja Balkana (800m), prvakinja Evrope (800m)
- 1967. Godine – prvakinja Balkana (kros), Evropski rekord (800m)
- 1968. Godine – prvakinja Balkana (800m), SVETSKI REKORD na 800m (vreme 2:00,5), na Otvorenom prvenstvu Velike Britanije.
- 1969. Godine – prvakinja Balkana (4x400m), treća u Evropi (800m)
- 1970. Godine – prvakinja Balkana (1500m)
- 1971. Godine – prvakinja Balkana (1500m), prvakinja Evrope (800m)
- 1972. Godine – peta na Olimpijskim igrama u Minhenu, sa svojim najboljim rezultatom na 800m (vreme 1:59,62), koji je tek posle petnaest godina nadmašila Slobodanka Čolović (1:56,51)
- 1974. Je završila aktivno bavljenje atletikom.

Vera Nikolić je, vođena trenerimam Aleksandrom Petrovićem iz Ćuprije (1963-68.) i Leom Langom iz Zagreba (1969-74.), osvojila šesnaest titula prvaka SFRJ Jugoslavije. Istovremeno je oborila petnaest jugoslovenskih rekorda: na 400m (vreme 53,8 – 1968.), na 800m (1:59,62 – 1972.), na 1500m (4:12,7 – 1972.) i na 4x400m (3:41,9 – 1969.). Takvim svojim rezultatima utrla je put uspesima Zore Tomečić, Miroslava Pavlovia, Dragana Zdravkovića, Snežane Pajkić i mnogih drugih.

Vera je ljubazno prihvatila ideju urednika Avangarde da se sretnu. Tada se desio i sledeći razgovor:

A: Pre naše Gimnazije išla si u OŠ Đura Jakšić.

V: U toj školi sam zavolela sport i atletiku, zašta je najzaslužniji moj nastavnik Petrović, zvani Uča. Htela sam da se bavim Gimnastikom, rukometom, obožavala sam plivanje. Od atletskih disciplina pokušavala sam sa skokom u vis, što zbog moje visine nije imalo šansi, mada sam u 6. razredu preskočila 135cm.

U sedmom razredu sam, zbog nekog nestašluka, imala slabu ocenu iz fizičkog vaspitanja. Na popravnom dobijem pitanje: uslovi za priznavanje svetskog rekorda. Pet godina posle toga sam, igrom sudbine, bila svetska rekorderka. Onda se 1971. Godine desilo Evropsko prvenstvo u Helsinkiju. Sutradan, nakon moje pobedničke trke, tu u dalekoj Finskoj, sretnem svoju bivšu nastavnicu fizičkog Stojanku kod koje sam bila na popravnom.

A: Kako su onda srednje pruge izbile u prvi plan?

V: Bila sam nemirno dete i na momente nevaljalo dete, pravi džambas. Istovremeno sam bila do krajnosti uporna i spremna na razna odricanja. Pobedila sam *bez naročitih priprema* na gradskom krosu 1963. godine. Tu me je spazio budući trener, Aca Petrović i tako je kreulo. Aca je imao veliku osobinu: da uoči talenat.

A: Posle samo tri goidne (04.09.1966.) velika radost za Gimnaziju i celu Ćupriju, Vera – evropska šampionka!

V: Bio je to neverovatan osećaj i priznanja, prijemi, uživanja. Sve se odigrava velikom brzinom i ja sam prosto vođena iz situacije u situaciju... onda doček u Ćupriji: mnoštvo ljudi, graja, cveće. Moj direktor Sava Cokula: vidim da je ponosan, ali i tada strog i ozbiljan. Setim se onog reskog: „Nikolićeva, kod mene u kancelariju!“, kad sam jednom iskočila kroz prozor sa časa kod prof. Elze, pa pravo pred kese i njega (vraćao se sa pijace).

A: Obavešten sam da je evropska šampionka redovno trčala kros?

V: Veću tremu imala sam na školskom krosu nego na Evropskom prvenstvu. Zamislite da me pobedi neka raspoložena drugarica? Toga sam se strašno bojala, bar tada. Kasnije, kada već nisam bila đak gledala sam na to malo drugačije.

A: Uopšte, ti gimnazjiski dani...?

V: Meni je Gimnazija ostala u fantastičnoj uspomeni. Sjajni profesori, društvo, atmosfera. Mnogo sam volela svoje profesore, naročito Boškovića, Maksu, Coleta, Elzu. Nisam mogla da savladam matematiku ali je profesorka Milena imala razumevanja i strpljenja. Moja najbolja drugarica, Marjana Nešić, pa drugar Dule Košutić... moje simpatije... jednom, kada sam imala čas geografije, kod Ace, a znam da je taj dečko napolju i ima fizičko. Namerno sam se igrala grickalicom (tek su se pojavile), priželjkivajući da me izbaci napolje. Uspela sam da ga iznerviram. Prilazi mi on, uzima iz ruke grickalicu i baca kroz prozor. „Profesore, moram napolje, uzeće je neko!“ ponadala sam se da će me pustiti. „Sedi tu.“ Odbrusio je.

A: Sportista godine za 1967/68. godinu bio je Fernanda Cvetko. Na listi prvih deset nema ni jedne devojčice?

V: Iznenadena sam tim podatkom. Izgleda da tada ženski sport u našoj školi nisu dovoljno uvažavali.

A: Još si bila učenica kada si, u leto 1968. godine, otišla u Londom. Na stadionu Crystal Palace, 20. jula upisala si se zlatnim slovima u istroju atletike sa svetskim rekordom (2:00,5)?

V: Osećala sam da sam spremna, jer sam, nedelju dana ranije, u Pragu, istrčala dobro na 400 metara. Sa druge strane, nepostredno pred trku, Lilijan Bord (Velika Britanija), je bila u centru pažnje.

Oko nje je bila hrpa fotoreportera. Mislila sam: *Samo nju da pobedim, pa makar ja osma, a ona deveta.* Vođena tim rečima smo već na 600 metara. Čujem Acu kako viče: *Vera, do kraja imaš svetski rekord!* Na cilju su me čekali oni isti reporteri sa rečima: *Vera, world record!* Ja sam u neverici odmahivala glavom. Kada se na semaforu pojavilo i zvanično, prelomio se aplauz. Stadion je bio na nogama.

A: Septembar iste godine, Olimpijske igre u Meksiku i odustajanje u polufinalu.

V: Već su me svi bili ubedili da sam najbolja i da niko ne može da me pobedi. *Šta ako budem treća?* Javila se sumnja. Kaku ću se vratiti u Jugoslaviju? Strah je toliko narastao da nisam izdržala.

Moja ćerka Jelena (Ćasić) je završila italijanski jezik, a na jednom ispitu dobila je pitanje: psihologija sportskih šampiona. Jelena poče da priča kako su samouvereni, odvažni, predvodnici. Profesor je tada prekine i pita: „Jeste li čuli za Veru Nikolić? Ona je bila rekorderka, a nije imala samopouzdanja.“

„Profesore, to je moja majka!“

„Kako tvoja?“ uz vidno iznenađenje i neprijatnost, profesor je uzeo indeks, i listao, tražeći to.

A: Usledio je rastanak sa trenerom Acom Petrovićem i odlazak u Zagreb.

V: Aca mi više nije verovao, a nisam ni ja njemu. *Zar sa 20 godina da završim karijeru?* Danas mislim da je Aca veliko trenersko ime u svetskim razmerama. On je u atletici napravio najmoderniji auto-put, postavivši obrazac treninga. Pamtiće se kao čovek koji je od nas, talentovanih Moravaca, umeo da napravi šampione.

A: Kako si doživela slavu i njen teret?

V: Slava mi je imponovala. To je jedna lepa stvar koju neki teško nose. Lično, nisam imala tih problema. Uostalom, on me je izvukla iz bede i nemaštine. Ostalo je i par prijateljstava: često se čujem sa Irenom Ševinskom (Poljska) i Gastonom Relandsom (Belgija).

A: A Vera Nikolić danas?

V: Imam muža paju, sinove Dejana i Milana, ćerku Jelenu i unuka Vukašina. Radim su Sportskom savezu Kruševca. Zadovljna sam. Pozdravljam moje gimnazijalce iz Ćuprije. Svratiću prvom prilikom.

Razgovor vođen 24. Februara 2004. Godine u kafeu Sportskog centra u Kruševcu.